

Správa z realizácie aktivity

<p>Názov aktivity a číslo aktivity</p>	<p>Účasť zamestnancov/štatutára RA NSRV SR na medzinárodných podujatiach organizovaných Európskou sieťou pre rozvoj vidieka a/alebo národnými vidieckymi sieťami iných členských štátov EÚ (C 2.3.4.)</p> <p>9. zasadnutie tematickej skupiny pre „smart villages“ – Fínsky príklad podpory inteligentného vidieka“ (9th meeting of the ENRD Thematic Group on Smart Villages – The Finnish framework for supporting Smart Villages“)</p>
<p>Regionálna anténa</p>	<p>pre Nitriansky kraj</p>
<p>Termín a miesto konania aktivity</p>	<p>19.-20.11. 2019 Vähikkälä a Teuro-Kuuslammi, Fínsko</p>

Popis realizácie aktivity: V dňoch 19.-20.11. 2019 sa zástupca Regionálnej antény NSRV SR pre Nitriansky kraj ako riadny člen zúčastnil 9. zasadnutia tematickej skupiny pre „smart villages“, kde hlavnou témou bol „Fínsky príklad podpory inteligentného vidieka“. Toto medzinárodné podujatie zorganizovala Európska sieť pre rozvoj vidieka s cieľom výmeny informácií k problematike podpory inteligentných dedín v kontexte politických nástrojov EÚ a s dôrazom na spoluprácu.

Základom bolo pochopenie existujúceho politického prostredia na podporu vidieckych komunít vo Fínsku, výzvy a príležitosti, ktorým v súčasnosti čelia a preskúmanie aspektov, ktoré podporujú stratégie inteligentných dedín v iných členských štátoch. Stretnutia sa zúčastnilo približne 40 zástupcov z členských krajín EÚ ako aj predstavitelia Európskej komisie, Contact Point-u ENRD, DG AGRI a pod.

19. november 2019: Po registrácii účastníkov stretnutia a po príchode do obce Vähikkälä bola pre účastníkov stretnutia pripravená prezentácia základnej školy v priamo v jej priestoroch. Išlo o predstavenie systému výučby, jednotlivých aktivít a spôsobu fungovania, ako aj jej víziu do budúcnosti vzhľadom k tomu, že školu navštevujú žiaci z okolitých obcí a je jednou z rozhodujúcich inštitúcií, ktoré tvoria základ pokroku a napredovania obce Vähikkälä. Následne účastníci podujatia absolvovali krátku poznávaciu prechádzku po obci vo forme audio-tour, ktorá smerovala do zariadenia nazývaného *Vähikkälä village house*, kde sa v daný deň odohrával zvyšok stretnutia.

Na začiatku predstaviteľ ENRD CP Paul Soto, oboznámil účastníkov s programom stretnutia a zástupca EU Commission Stefan Ostergard Jensen zdôraznil niekoľko úvodných myšlienok k tematickému rámcu „Smart villages“. V rámci podpory prostredníctvom strategického plánu SPP v rokoch 2021 - 2027, si jednotlivé členské štáty stanovili/môžu stanoviť ciele a navrhnuť zásahy do strategického plánu, ktorý by sa mal zakladať na súčasne existujúcich štruktúrach, dopĺňať ich a kombinovať s inými zdrojmi financovania. Právny rámec zároveň umožní veľkú flexibilitu pri zostavovaní relevantných riešení.

Nasledujúci dvaja prezentujúci pochádzajúci z Fínska a poskytli stručné informácie o obci Vähikkälä, jej inovatívne pokroku za posledných niekoľko rokov, ako aj celkovo prehľad o fínskych dedinách, ich vývoji od roku 1970, o založení fínskeho združenia dedín a zdôraznili, že to čo je v súčasnosti naozaj potrebné je niečo s čím sa budú od seba obce odlišovať/resp. pridaná hodnota (niečo viac), a tým sú: digitalizácia a inovácie. Následne oboznámili účastníkov stretnutia so súťažou *Finland's smartest*

village competition, do ktorej bolo zapojených 33 obcí z celého Fínska. Víťazná obec bude vyhlásená na konci roka 2019.

Ďalší príspevok na stretnutí prezentovala zástupkyňa z Ministerstva pôdohospodárstva a lesníctva vo Fínsku. Marianne Selkäinaho zhrnula súčasnú situáciu v oblasti politického prostredia zameraného na podporu inteligentných dedín vo Fínsku a hlavných aktérov Programu Rozvoja Vidieka. Predstavila aktivity súvisiace s podporou inteligentných dedín vo Fínsku, medzi ktorými boli napríklad digitálne know-how pre seniorov a podnikateľov, digitalizácia kultúrneho dedičstva, multiservisné centrá, integrované služby, digitálne nástroje pre cestovný ruch a rôzne druhy športu, e-zdravotníctvo, e-learning a vzdelávanie na diaľku, zručnosti a know-how pri využívaní digitálnych služieb a mnohé iné. Ďalšie príklady dobrej praxe boli predstavené a sú uvedené na stránke <https://www.maaseutu.fi/en/the-rural-network/good-finnish-ideas>. Táto téma podnietila diskusiu v oblasti zameranú na oblasť súčasnej legislatívy a po nej sa návštevníci autobusom presunuli na miesto ubytovania v Eerikkilä Sport & Outdoor Resort.

20. november 2019: Na druhý deň ráno sa účastníci po raňajkách autobusom presúvali do dedinky s názvom Teuro-Kuuslammi. Absolvovali prehliadku obce v rátane základnej školy, dobrovoľníckeho hasičského zboru, multifunkčného zariadenia vybudovaného za pomoci dobrovoľníkov a následne sa presunuli do obecného domu (village house), kde sa odohrávalo zvyšok stretnutia.

Na začiatku Paul Soto opäť privítal účastníkov, prezentujúcich a predstavil program týkajúci sa zvyšku stretnutia. V prvom bloku predseda obecného združenia Teuro-Kuuslammi, Mikko Pietilä informovali o založení združenia obce Teuro-Kuuslammi, poskytli informácie o rozvoji obce, jej poterbách a vízií na najbližšie roky. Zdôraznili, že cieľom obce je zamerať sa najmä na deti, tínedžerov, seniorov, ľudí, ktorí sa plánujú do obce prisťahovať ako aj letných návštevníkov.

V ďalšej časti bol predstretý podrobný prehľad plánov v rámci SPP do nového programovacieho obdobia v oblasti Inteligentných dedín, z pohľadu Ministerstva poľnohospodárstva a lesníctva vo Fínsku. Ako užitočné nástroje v novej SPP pre inteligentné obce boli spomenuté najmä:

- spolupráca (článok 71) (LEADER, iné formy spolupráce),
- výmena vedomostí a informácií (článok 72),
- modernizácia (článok 102) – digitálna stratégia a jej využitie v poľnohospodárstve a vidieckych oblastiach s cieľom zlepšiť efektívnosť,
- investície (článok 68),
- vytváranie sietí (článok 113),
- zaradenie mladých poľnohospodárov a zakladanie vidieckych podnikov (článok 69).

Ďalší blok bol venovaný príkladom toho, ako možno fínsky rámec na podporu inteligentných dedín preniesť do praxe na úrovni dedín, identifikáciou prenosných metód a nástrojov, nevyriešených potrieb a kľúčových úloh. Boli predstavené nasledovné príklady:

- **Príklad projektu 1: Príprava na digitálny skok:** Projekt zameraný na pomoc miestnemu obyvateľstvu pri plnom využívaní digitálnych možností, zvýšenie informovanosti o informačnej bezpečnosti a GDPR. Projekt trval 1 rok a pre oblasť troch susedných obcí.
- **Príklad projektu 2: Fiber to the North:** Projekt bol založený s cieľom pomôcť dedinčanom založiť družstvá a uchádzať sa o verejné granty a granty EÚ s cieľom vybudovať vlastné vysokorychlostné širokopásmové siete. Projekt pomohol 20 rôznym družstvám v Laponsku

poskytnutím právnych a finančných konzultácií, ako aj zdieľaním osvedčených postupov. Výsledkom bolo, že 31 rôznych dedín (viac ako 3000 domácností) získalo prístup k vysokorýchlostnému internetu.

Nato zástupkyňa Fínskeho potravinového úradu, Kati Vaissalo, prezentovala skúsenosti s implementáciou možnosti paušálnych nákladov. Podotkla, že väčšina rozvojových projektov (okrem Leader opatrení) sa uplatňuje s možnosťou využitia paušálnych nákladov. Tie sú financované hlavne prostredníctvom MAS v dôsledku nariadení (maximálnej podpory 100 000 EUR).

Príklady projektov:

Príklad 1: Združenie pre telesnú aktivitu detí: Centrum prírody a športu: Digitalizácia ako podpora aktivít: *DIGI TRAIL*: Digitálne spracovanie troch rôznych turistických trás, vrátane digitálnych aktivít, ktoré umožnia každému používať a mať prístup k DigiTrail aplikácii a jej výhodám.

Príklad 2: *Kultúrne a vonkajšie chodníky okolo Sukevan*: Cieľom projektu je lepšie využitie turistických chodníkov okolo obce a v obci a nákup informačných tabúľ a vytvorenie dvoch malých mostov.

Príklad 3: *Vytvorenie vonkajšieho workoutového ihriska pre seniorov*: výstavba vonkajšej posilňovne pre starších a miestnych obyvateľov s cieľom podpory ich zdravia.

Posledná časť stretnutia bola zameraná na vzájomnú výmenu poznatkov a skúseností z domácich prostredí predstaviteľov jednotlivých štátov. Účastníci boli rozdelení do troch skupín, v ktorých diskutovali na témy Intervencie novej SPP (LEADER, Spolupráca a pod.) alebo SCO, zjednodušené možnosti a metódy nákladov a pod. Štruktúrované výmeny poznatkov medzi účastníkmi viedli k zdieľaniu nápadov s skúseností týkajúcich sa kľúčových otázok a návrhov predložených fínskym prípadom.

Hlavné otázky pre oblasť inteligentných dedín	Riešenie/Podloženie
Viac zdrojov uľahčenie / lepšiu koordináciu na lokálnej/ miestnej úrovni	Prostredníctvom projektov spolupráce a aktivácie inteligentných dedín
Lepší prístup k vedomostiam	Prostredníctvom sprostredkovateľov poznatkov
Rýchlejšie a flexibilnejšie financovanie inovácií vedených komunitou	Prostredníctvom použitia zjednodušených možností nákladov. Paušálne sadzby a jednorazové platby s predbežnými návrhmi rozpočtu
Lepšie zosúladenie s investíciami a inými opatreniami	Širokopásmové základné služby
Silnejšia a flexibilnejšia spolupráca	Najmä prostredníctvom projektov zameraných na spoluprácu v oblasti inteligentných dedín

Záver zasadnutia patril stručnému zhrnutiu výstupov zo skupinových diskusií ako aj základným informáciám zo stretnutia a bližším informáciám o pripravovanom 10. stretnutí tematickej skupiny pre „Smart villages“ pod názvom : „ Smart Villages & Renewable Energy Communities “ (Inteligentné dediny a obnoviteľné zdroje energie), ktoré by sa malo konať v januári 2020 v Bruseli v Belgicku.

Príloha:

- Pozvánka s programom

Správu vypracovala: Ing. Lucia Vargová, PhD.

Podpis zodpovedného pracovníka RA: .....

Dňa: 03.12.2019

Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka:
Európa investuje do vidieckych oblastí

**Program
rozvoja vidieka SR
2014-2020**

**MINISTERSTVO
PŔOHOŠPODÁRSTVA
A ROZVOJA VIDIEKA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**